

KOULULAISEN TAIDOT

TAVOITE:	LAPSI HARJOITTELEE (yksi matkustaja vaunussa)	LAPSI OSAA USEIMMITEN (kaksi matkustajaa vaunussa)	LAPSI OSAA (kolme matkustajaa vaunussa)
1.Lapsi osaa valita itselleen sopivan leikin ja keskittyä siihen	Lapsi tarvitsee aikuisen tukea ja ohjausta löytääkseen itselleen sopivan leikin ja keskittyäkseen siihen.	Lapsi tarvitsee toisinaan aikuisen ohjausta ja toisinaan osaa sen jo itsenäisesti.	Lapsi osaa tämän taidon.
2.Lapsi osaa leikkiä, pelata ja toimia ystävällisesti sekä reilusti	Lapsi vielä harjoittelee toisen huomioonottamista leikeissä, peleissä ja arkipäivän tilanteissa.	Lapsi osaa ottaa muut huomioon aikuisen välittömässä läheisyydessä.	Lapsi osaa tämän taidon kaikissa tilanteissa.
3.Lapsi osaa ja rohkenee kertoa omia ajatuksia ja mielipiteitä	Lapsi ilmaisee mielipiteensä parille tai kahden kesken aikuisen kanssa.	Lapsi osaa kertoa mielipiteensä avoimesti ja rohkeasti pienessä tutussa ryhmässä.	Lapsi osaa kertoa mielipiteensä monisanaisesti, avoimesti ja rohkeasti isossakin ryhmässä.
4.Lapsi osaa kuunnella muita	Lapsi ei malta odottaa omaa puheenvuoroaan eikä jaksa kuunnella mitä muut vuorollaan puhuvat.	Lapsi osaa olla hiljaa toisten puhuessa, mutta ei välttämättä aina kuuntele, mitä muut ovat sanoneet.	Lapsi keskittyy kuuntelemaan, mitä muillakin on sanottavaa.
5.Lapsi osaa odottaa omaa vuoroa.	Lapsi haluaa tulla heti huomioduksi. Oman vuoron odottaminen on haastavaa.	Lapsi osaa odottaa lyhyen aikaa omaa vuoroaan.	Lapsi malttaa odottaa vuoroaan, vaikka odotusaika on pitkä.
6.Lapsi osaa kuunnella ohjeita ja noudattaa niitä	Lapsi tarvitsee sanallisen ja pilkotun ohjeen sekä aikuisen tuen sen noudattamiseen.	Lapsi osaa itsenäisesti noudattaa lyhyitä ohjeita.	Lapsi osaa noudattaa moniosaisia ohjeita sekä sanallisessa että kirjallisessa muodossa.
7.Lapsi osaa keskittyä työskentelyynsä ja antaa toisille työrauhan	Lapsi tarvitsee usein aikuisen tukea ja ohjausta, jotta keskittyminen olennaiseen säilyy. Työrauhan antaminen muille vaatii vielä harjoittelua.	Lapsi keskittyy työskentelyynsä ja antaa toisille työrauhan, kun aikuinen on lähellä.	Lapsi keskittyy työskentelyynsä ja antaa lähes aina työrauhan muille.
8.Lapsi osaa työskennellä sinnikkäästi ja saa valmista aikaan	Lapsi tarvitsee aikuisen kannustusta edetäkseen työssään ja saadakseen työnsä tehtyä valmiiksi.	Lapsi työskentelee sinnikkäästi ilman aikuisen tukea, jos työ on mielekästä ja työ on sopivan mittainen.	Lapsi työskentelee sinnikkäästi pidempikestoisen tai ponnistelua vaativan työn parissa.

9.Lapsi osaa työskennellä huolellisesti	Lapsi työskentelee usein kiireellä eikä malta tehdä huolellista työtä.	Lapsen huolellisuus on vaihtelevaa.	Lapsi tekee työnsä huolellisesti ja kokee huolellisuuden tärkeäksi.
10.Lapsi osaa pyytää ja vastaanottaa apua	Lapsi harjoittelee avun pyytämistä. Lapsi saattaa menettää malttinsa, kun apua tarjotaan.	Lapsi osaa tämän taidon vaihtelevasti.	Lapsi pyytää ja vastaanottaa tarvittaessa apua.
11.Lapsi osaa huolehtia tarvikkeistaan, vaatteistaan ja työskentelynsä jälkien siivoamisesta	Lapsi tarvitsee usein aikuisen apua tavaroista ja vaatteista huolehtimiseen sekä ohjausta työskentelynsä jälkien siivoamiseen.	Lapsi tarvitsee toisinaan muistuttelua.	Lapsi osaa itsenäisesti huolehtia tavaroistaan, vaatteistaan ja jälkiensä siivouksesta.
12.Lapsi osaa huolehtia kotitehtävistään	Lapsi tarvitsee aikuisen tukea kotitehtävistä huolehtimiseen.	Lapsi tarvitsee toisinaan muistuttelua ja apua.	Lapsi huolehtii itsenäisesti kotitehtävistään.
13.Lapsi osaa noudattaa yhteisiä sääntöjä	Lapselta unohtuvat usein yhdessä sovitut säännöt.	Lapsi noudattaa yhteisiä sääntöjä vaihtelevasti.	Lapsi noudattaa yhteisiä sääntöjä lähes aina.
14. Lapsi osaa tehdä yhteistyötä	Lapsi osaa tehdä yhteistyötä aikuisen ohjauksessa.	Lapsi osaa tehdä yhteistyötä itsenäisesti parin kanssa.	Lapsi osaa tehdä yhteistyötä ryhmässä, kuunnellen, joustaen ja auttaen. Lapsi keskittyy yhteistyön tekemiseen itsenäisesti ilman aikuisen valvontaa.
15. Lapsi osaa arvostaa itseään ja työtään, sekä myös toisia ja heidän työtään.	Lapselle on vielä haastavaa löytää hyvää omista ja muiden töistä.	Lapsi osaa arvostaa omaa ja muiden työtä vielä vaihtelevasti.	Lapsi osaa antaa kannustavaa ja positiivista palautetta muiden töistä. Lapsi osaa iloita omista onnistumisistaan.